

VIDRERES

VEDRINYANS

Llogaret de l'alta Cerdanya, damunt Sallagosa.

PRON. *bədrinjáns*, en l'enq. que hi vaig fer, el 1959 (XXIII, 8-9).

MENC. ANT. 1086: «In com. Cerdanie, in pago *Liviense* (err. *Iuense*) infra fines de *Herr* --- ab Ur, in flumine *Segri*, vel in villare de *Vid<r>inianos*» (col-le. Mor. xxxix, 175); 1197: Ermengaudó *Vidrina<n>s*; 1247: «ad rigatum de *Vedrinañes*» (Orig.); 1252: Bus de *Vidrinanis*; 1267: «A milite de *Vidriñans*» (tots ells *InuLC* s. v.); 2ª meitat S. XIII: *Vedrynans*, *Vedryanus* (Delcor, *Juifs Puigcerdà, Sefarad*, 1966, 32ss.). L'*InuLC* hi afegeix altres 4 cites semblants de 1279-1286, i de 1358 i 1380; 1359: *Vedrynyàs* (*CoDoACA* XII, 84). Poc i poc important hi afegeix Ponsich (*Top.* 146); però p. 113:

HOMÒNIM en el Conflent: 1323: «G. de *Vedrynyans* (impr. *Vedriayns*) --- de *Vilafranche*» (*RLR* xxxii 427). Segons Ponsich (p. 113) era un agre. de Mosset: 1279: «mansus de *Vedrynyano*»; 1312: id.; 1362: -ans.

De VITRINIANOS, deriv. de *VITRINIUS, un dels innumbrables noms romans en -INIUS, pertanyent a la documentada família. N'hi ha homònims fora de Catalunya: *Bedriñano*, parr. asturiana, 428 hab., ag. a Villaviciosa. Sinònims toscans *Vetrignano* i un *Vitriguesi*: (Pieri, *Top. Arno*, pp. 199, 110), *Vedriignano* en el Friül: *Vudriignano*, *Vedernyano* aa. 1299, 1300 (Ang. Prati, *RLiR* XII, 57). Ja no cal refutar l'error d'Aebischer de partir d'un derivat de *Victorius*.

-*Vidre*, V *Castell-llebre*

VIDRERES i altres deriv. de *vidre*

Poble de La Selva, 7 k. al SO de Caldes, i dret al N. de Lloret.

PRON. *bidrèrēs* a Sta. Coloma (Casc. 1920); id., en el poble mateix, exc. 170 (1932).

MENC. ANT. 1185: *Vitrariis*, butlla (Kehr, *Papsturk* p. 515); 1245: Par. Ste. Marie de *Vitrariis* (*Esp. Sagr.*, xlv, 335); 1362: id. (Ll. Verd, *Alsius*, *Nom.* 231); 1409: *Vitrariis* (SerraV., *Pinós Mipl.* I, 81. Cf. Monsalv. xvii, 245). Infundada, sense cap base, la pensada d'identificar-hi el nom *Seterrae* dels itineraris romans (*BABI* VI, 33), ben estudiat a l'art. *Saderra* i enterament inconnex.

ETIM. Tant aquest com els següents, són derivats de *vidre*, motivats segurament per jaciments de minerals vitris, que serien explotats localment amb caràcter més passatger en uns, i menys en altres.

VALLVIDRERA

La vall ben coneguda i antiga parròquia, avui en-

globats en el mun. de Barcelona, al peu Nord de la serra del Tibidabo.

PRON. *baʃbidrèra*

MENC. ANT. 998: *Valle Vitraria* (Mas, *N.H.Bna.*

iv, 176 etc.); 1001: *Valle Vitraria* (junt amb *Solroig*) (*Cart.* St. Cugat II, 7); 1051: «in *valle* quam vocant *Vitraria*»; 1064, en els *Usatges*: *Valle Vitrari* (Valls Tab., *EUC* xx, 75), context segons la versió cat. S. XIII: on es posa com a límit d'una llei: «de *Muntgat* entró al *Castel de Fels*, e des coll de *Finestreles* entró al col de *Sa Gavarra* e as *Col de Serola* e de *Vail Uidrerá* (err. *Ludrer*) <entró> enfre la mar, xii legues» (*N. Cl.*); 1066: «*Valle Vitrearia*», i 1073: *Valleuitraria* (Balari, *Orig.* 11); 1150: *Valle Vidrera* (*Cart.* St. Cugat II, 163); 1320: *Vall vidrera* (CCandi, *Mi.Hi.Ca.* i, 100); 1359: *Valvidrera* (*CoDoACA* xix, 9). Cf. Llorenç Sallent i Gotés, *Història documentada del poble i parr. de S. Ma. de Vallvidrera*, 400 pp. Bna. 1916. De la història i origen del nom tractat ultra aquest llibre, Balari, *l. c.*; CCandi (*Butll. Aten. Barc.* III, 1917, 452); però és superflu refutar les explicacions divergents de l'evident etim. (com l'atzagaiada de Montoliu, de derivar-ho de *BELLUM VIDERE* > Bellver: *BDC* II, 73).

HOMÒNIM sembla un *Vall de Vidrera* d'un doc. de 1086, relatiu a Castellfolli de Riubragós, que em comunica l'Arxiver de Solsona, probt. err. de còpia de *Vbrera* 'maligna' 'cau d'escurçons'.

Acabem l'art. amb cita de NLL on es deuen haver trobat tals jaciments, i fabricació de vidre:

30 *Palau del Vidre*, el poble rossellonès, mig camí de Perpinyà a l'Albera.

PRON.: *pəʎáu* o *p. del bidre* (enq. de 1960, xxv, 50-52).

MENC. ANT. 1442: *Palatium Vitri*; i 1627, 1695:

35 *Palau del Vidre* (Ponsich, *Top.* 47).

Collet del *Vidre* (pda. del Maestrat, a *Vistabella* (xxix, 5.3). Barranc del *Vidre*, te. Benafigos (xxix, 84.5). Rambla del *Vidre*, te. Agost (xxxvi, 45.18, 40 46.2,51.6). Mas i penyes del *Vedriér*, te. Sella (xxxv, 10l.17). Barranc del *Vidrier*, te. Mutxamel (xxxvi, 103.23).

Vidrielles, V. *Vidalba*

VIELLA

La vila capital de la Vall d'Aran, *Vielba* en grafia aranesa i occitana. Com a tal no n'hem cercat gaire documentació medieval.

PRON.: *biéla*.

Altrament les MENCIONS ANT. són poc instructives: *Vetula* repetidament, p. ex. a. 1310-12: «G. Juglar de *Vetula* (Reglà, *Lucha por Aran SS. XIII-XIV*, p. 2), i com que es poden mirar com simples traduccions al